

ΔΙΑΘΗΚΕΣ ΔΙΑΣΗΜΩΝ

Η τελευταία επιθυμία τους...

Ταχυδρομίας 4/2/2006

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΦΥΛΑΣΣΕΤΑΙ ΔΙΠΛΑ ΣΕ ΑΥΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΙΝΑΣ ΠΑΞΙΝΟΥ, ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ, ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΜΕΤΑΞΑ, ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ ΛΑΜΠΕΤΗ. ΣΠΟΥΔΑΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ, ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΕ ΛΕΥΚΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΥΝ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥΣ. ΟΙ ΔΙΑΘΗΚΕΣ-ΚΕΙΜΗΛΙΑ, ΠΟΥ ΧΡΟΝΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ. ΣΕ ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ, ΑΤΥΠΟ «ΜΟΥΣΕΙΟ».

ΑΠΟ ΤΗ ΡΕΓΓΙΝΑ ΣΠΥΡΑΤΟΥ

Νίκος Καζαντζάκης

Γεννήθηκε 18 Φεβρουαρίου 1887 στην Κρήτη, πέθανε 26 Οκτωβρίου 1957 στην Αθήνα

Ο «καπετάν Μιχάλης», λίγο πριν κινήσει για το τελευταίο ταξίδι, συντάσσει δύο διαθήκες «για την μόνη κληρονόμον μου, την σύζυγό μου Ελένη». Ακολουθεί ένας κωδικέλος που θα εκπληρωθεί «όταν η σύζυγός μου συμφωνήσει να ιδρυθεί νέα αίθουσα εις το Μέγαρον της Εταιρείας Κρητικών Ιστορικών Σπουδών, όπου θα μεταφερθεί το γραφείο μου όπως ευρίσκεται εν Αντίμη». Και στα τρία χειρόγραφα ο Νίκος Καζαντζάκης χρησιμοποιεί τη γαλλική γλώσσα. Παραλείπει ωστόσο ημερομηνία και τόπο συντάξεως της πρώτης διαθήκης. Την τύχη της περιουσίας του και όλων των συγγραφικών δικαιωμάτων του «θα τα διαχειρίζεται ελευθέρως» η σύζυγός του. «Την παρακαλώ τούτοις και τη συνιστώ να προβή εις τας απαιτούμενας ενεργείας όπως τα βιβλία μου και τα προσωπικά μου ενθύμια, οία χειρόγραφα, πίνακες κ.λπ., περιέλθουν εις τον μέλλοντα ενδεχομένως να ιδρυθή ΟΙΚΟΝ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ, εν τη γενετείρα μου πόλει Ηράκλειον, εν Κρήτη, εν τη οικία, ει δυνατόν, εν η εγεννήθην.

Την παρακαλώ και τη συνιστώ συγχρόνως να δώσω, κατ' ιδίαν κρίσιν, είτε διά δωρεάς εν ζωή ή διά διαθήκης μετά τον θάνατόν της, εις την αδελφήν μου ΕΛΕΝΗΝ... ως και την ετέραν

αδελφήν μου Αναστασίαν και τα τέκνα της μέρος της περιουσίας μου, αντιστοιχούν τάσων προς τας ανάγκας των όσων και το ύψος της κληρονομίας μου».

(Επίσημη μετάφραση από τα γαλλικά)

Στο σπίτι του, στην Αντίμη της Γαλλίας, στις 12 Απριλίου 1956, γράφει το δεύτερο κληροδότημά του ο Νίκος Καζαντζάκης. Επαναλαμβάνει την ήδη εκφρασμένη τελευταία επιθυμία (η σύζυγός του να είναι η μοναδική κληρονόμος του και της συνιστά να παραδώσει τα προσωπικά του αντικείμενα στον Οίκο Νίκου Καζαντζάκη) και διαφοροποιεί μόνο τον επιλογο:

«Διατάσσω όπως μετά τον θάνατον της συζύγου μου η απομένουσα περιουσία μου περιέλθη εις τους φυσικούς κληρονόμους μου».

Τρεις μήνες αργότερα ο κορυφαίος συγγραφέας συντάσσει κωδικέλο των δύο διαθηκών. Έχει ήδη συμφωνήσει με την Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Σπουδών για τη δημιουργία νέας αίθουσας, όπου θα μεταφερθούν «το γραφείο μου, τα βιβλία μου, η αλληλογραφία μου, ο παλιός στυλογράφος μου, η αργυρά μου ζώνη, το χρυσό μου δακτυλίδι». Ζητά από τη σύζυγό του να συνδράμει οικονομικά, «εάν παραστεί ανάγκη», για την ανέγερση της αίθουσας και 4,5 μήνες πριν από το θάνατό του εκφράζει την τελευταία επιθυμία του: «Εις το υπέρθυρον της αιθούσας τεθή επιγραφή ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ».

